

Брой 8

МЕСЕЧЕН
ИНФОРМАЦИОНЕН
БЮЛЕТЕН

2003

8 Брой:

2/3 стр.

**ЧРЕЗ ПОБРАТИМЯВАНЕ
КЪМ ПРИСЪДИНЯВАНЕ**

4/5 стр.

**ФРМС И АСКО
ПОДПОМОГНАХА
ОБЩИНСКИТЕ
ПР-СПЕЦИАЛИСТИ ПО НАЙ-
АКТУАЛНИТЕ ЗА ТЯХ ТЕМИ**

6/7 стр.

**РАВНОСМЕТКА ЗА
РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОЕКТ
„БЪЛГАРСКИТЕ ОБЩИНИ -
КОМПЕТЕНТНИ УЧАСТНИЦИ
В УСВОЯВАНЕ
НА ФОНДОВЕТЕ НА ЕС“**

8/9 стр.

**ПРОЕКТ С ПРАКТИЧЕСКА
НАСОЧЕНОСТ, КОЙТО ПОЛУЧИ
ОДОБРЕНИЕТО НА ХОРАТА**

10/11 стр.

**РАЗРАБОТВАНЕ НА ПЛАН
ЗА ДЕЙСТВИЕ
ЗА ЕКОТУРИЗЪМ**

12/14 стр.

**Работна тема:
ПРОЗРАЧНОСТТА В
УПРАВЛЕНИЕТО НА ОБЩИНИТЕ**

14/15 стр.

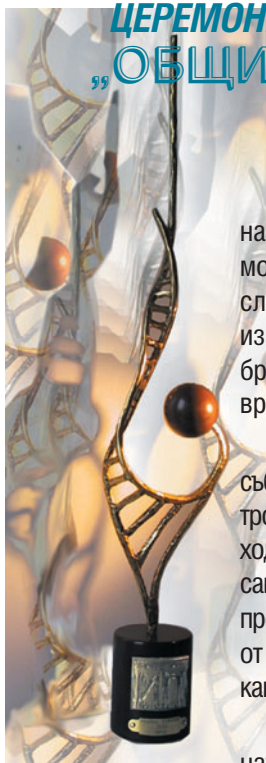
ЗА МЕСТНАТА ВЛАСТ...

16 стр.

КАЛЕНДАР

ЦЕРЕМОНИЯ ЗА ГОДИШНАТА НАГРАДА „ОБЩИНА НОВАТОР 2003“ НА ФРМС

ФРМС за втора поредна година ще връчи своята национална награда за новаторство в местното самоуправление. Ще бъдат отличени общините, чиито служители и местни нестопански организации са изпратили за разпространение чрез ФРМС най-голям брой **иновационни практики** в периода от 1 октомври 2002 г. до 31 август 2003 г.

Вече 6-та година ФРМС последователно насърчава, събира, публикува и широко споделя в печатен и електронен вид новаторски практики, които стимулират находчивостта и обмяната на опит в българското местно самоуправление чрез своя уникален за страната и Европа проект „Иновационни практики в България“, подкрепян от Институт Отворено общество - Будапеща и Американската агенция за международно развитие.

Иновационната практика: илюстрира как общината/организацията е решила актуален проблем от обществено значение по нетрадиционен, но успешен начин; е довела до по-добра ефективност, улеснен достъп до информация, спестени ресурси и време или постигане на основна цел на общината/организацията; може да бъде приложена от други общини/организации в България, без да изисква скъпо финансиране или уникални обстоятелства и технически умения.

И тази година ФРМС ще присъди **първо, второ и трето място** чрез проведения национален конкурс за наградата. Ще бъде определен **почетен списък от 10 общини** със значителен принос от практики. Общината победител ще получи **уникалната статуетка „Община новатор“**, **почетен диплом и специален подарък от два самолетни билета за европейска дестинация за участие на свои представители** - един общински служител и един представител на местна нестопанска организация - в международни прояви, насърчаващи новаторството. Билетите са осигурени с любезното съдействие на агенция Carlson Wagonlit Travel.

ФРМС ще проведе церемонията в сряда, **10 септември 2003 г.**, в гр. **София**. На тържеството са поканени над 200 гости, сред които представители на посолства, министерства, донорски агенции, общини, общински асоциации и нестопански организации от цялата страна.

ЧРЕЗ ПОБРАТИМЯВАНЕ КЪМ ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ

Диана Бебенова
главен експерт „Международни
програми и сътрудничество“,
Община Силистра

За много българи Гърция е символ на атрактивна туристическа дестинация, за други тя дава работни места с добро заплащане. За представителите на местните власти и администрации тя е пример за активно и ефективно кандидатстване с инвестиционни проекти пред структурните фондове на ЕС. За мен Гърция стана посока на онова, което можем да постигнем в развитието на нашите общини, ако си определим реалистични цели, планираме стъпките за постигането им в рамките на процеса на присъединяване и си даваме ясна сметка за онова, от което ще трябва да се откажем в полза на другото, което ще спечелим.

Озовах се в балканската ни съседка през туристическия сезон:

От 6 до 10 юли в град Килкис, Гърция, се проведе семинар, посветен на побратимяването между европейските градове. Той беше организиран от Съюза на местните власти в префектура Килкис и финансиран от Европейския съюз. За участие в него бяха поканени представители на общини от Гърция, Кипър, България, Румъния и Чехия. Покана получи и Община Силистра. Пътуването беше изцяло финансирано от „Карлсон Вагонли“ по споразумение с ФРМС като част от наградата Община новатор '2002, която беше връчена на Силистра. Главен архитект Антонина Огнева, представител на БЖС-Силистра, и аз, Диана Бебенова, главен експерт „Международни програми и сътрудничество“, имахме честта да участваме в това събитие на европейско ниво.

Участниците в семинара от страните членки (Гърция), бъдещи членки (Чехия и Кипър) и кандидат членки (България и Румъния), се обединихме около идеята, че побратимяването може да реши някои от проблемите на присъединяването към Европейския съюз и със сигурност води до по-добро разбирателство между европейските народи.

Пример в това отношение може да е Гърция. Когато през 1986 г. тя става член на ЕС, проблемите тепърва предстоят. От сравнително слабо развита балканска държава, с инфраструктура, уредена най-вече около туристическите зони, Гърция успява за около 30 години да изгради модерни пътища, сгради, технологични паркове и летища. Според нашите колеги от Килкис успехите са постигнати благодарение нагласата на правителствени

и неправителствени организации за ефективно усвояване средствата от присъединителните фондове на ЕС и интензивните взаимоотношения с централноевропейските държави. Добър урок за нас, българите, участващи на семинара, както и за колегите ни от Чехия и Румъния.

Впечатляващо изказване направи Дора Бокояни, кметица на град Атина.

Нейното уверено поведение, както и директността на посланията ѝ покориха присъстващите в залата. Тя изтъкна, че през последните години все повече местни власти и жители, включително и в Гърция, виждат истинския потенциал на побратимяването. То допринася за разбирането, че сходствата, които ни обединяват, са повече от разликите, които ни разделят.

Г-жа Бокояни насърчи кметовете на малките общини да търсят възможности за установяване и развитие на ползотворни взаимоотношения с градове от Източна и Югоизточна Европа, които да стимулират местното икономическо развитие. На това предизвикателство присъстващите кметове отговориха с искането за по-справедливо разпределение на субсидиите от държавния бюджет за общините. Е, този диалог, на нас, българите, звучеше до болка познато.

Ние, участниците, подробно обсъдихме възможността чрез побратимяване да се повиши капацитета на местните власти и администрации както в страните членки, така и в новоприсъединените държави, за решаване на проблеми, свързани с безработицата, околната среда, расизма или културното наследство.

Организаторите на семинара насърчиха побратимяването между присъстващите представители на местни власти, като изтъкнаха, че вече има изградени около 8 000 партньорства между местни и регионални власти, включително и в Гърция, голяма част от които са доказали ефективността си.

В това отношение Германия и Франция играят важна роля: те са изградили повече от половината побратимявания, което е изиграло важна роля за мирното съжителство между двете държави в следвоенния период. Комитетът на регионите и местните власти също полага много усилия за насърчаване на побратимяването между периферните държави в континента: Шотландия, Ирландия, Португалия, Испания, Италия и Гърция.

Ето **изводите** на семинара:

■ След десетилетия на разделение между държавите в Европа, 15-те страни членки ще приемат централноевропейските кандидати. Ето защо побратимяването между местните власти може да изиграе важна

роля за отварянето на старите и новите членки едни към други в политическо, социално, икономическо и културно отношение.

■ Дори и след подписването на договора от Маастрихт, даващ възможност за прилагане на общи политики в различни области, все още трябва много да бъде направено, за да се чувстват европейците като граждани на Европа.

■ Опитът на местните власти от страните членки на ЕС показва, че в процеса на побратимяване представителите на местното самоуправление споделят и прилагат добри практики за решаване на различни въпроси. Така общуването между тях води до повишаване на управленския им капацитет и съдейства за по-добрата адаптация към изискванията на Европейския съюз.

■ Процесът на побратимяване и дейностите, свързани с него, могат да бъдат финансирани чрез лични вноски на участниците в обмена на групи, членски внос от страна на общините в Комитета по побратимяване, спонсорство или частично от общинския бюджет.

■ Благодарение на грантовата схема на Европейската комисия, предлагаща финансова помощ от страна на Общността, днес побратимяването е възможно не само между градове от съседни държави, а и между сравнително по-отдалечени общини. Разбира се, проектите в тази насока трябва да са много конкретни, да осигуряват достъп на повече хора до дейностите, да имат добър PR и да водят до реални резултати. В противен случай жителите на една община, задавайки си въпроса „И какво, че сме побратимени?“, не могат да намерят положителен отговор и решават, че общинските средства не се изразходват ефективно.

■ Добре е, ако в нашите общини преосмислим политиката за побратимяване и насърчим въвеждането на тази практика не само с цел размяна на фолклорни групи, а търсим чрез нея повишаване капацитета на местните власти за въвеждане и изпълнение изискванията на ЕС и повишаване уменията ни за разработване на конкурентни проекти.

Ето как благодарение на новаторската инициатива на ФРМС за връчване на ежегодна награда „Община новатор“, спечелена през 2002 г. от Община Силистра, ние разширихме познанието и разбиранията си относно взаимодействието между местните власти в Европейската общност, създадохме нови контакти и ще работим за „отварянето“ на нашата община към градове от ЕС.

ФРМС И АСКО СЪВМЕСТНО ПОДПОМОГНАХА ОБЩИНСКИТЕ ПР-СПЕЦИАЛИСТИ ПО НАЙ-АКТУАЛНИТЕ ЗА ТЯХ ТЕМИ

ПРОФЕСИОНАЛНИ УМЕНИЯ НА ОБЩИНСКИЯ ПР-СПЕЦИАЛИСТ ЗА ИНФОРМАЦИОННО ОБЕЗПЕЧАВАНЕ НА МЕСТНИ ИЗБОРИ

От 17 до 18 април 2003 г. Фондацията за реформа в местното самоуправление (ФРМС) и Асоциацията на специалистите по комуникации в общините (АСКО) с финансовата подкрепа на Американската агенция за международно развитие и любезното домакинство на Община Велинград проведеха семинар на тема „**Професионални умения на общинския ПР-специалист за информационно обезпечаване на местни избори**“. Целта на организаторите бе чрез семинара да се усъвършенстват познанията и уменията на специалистите по връзки с обществеността в общинските администрации за осигуряване на необходимата прозрачност и информация на гражданите и заинтересованите институции при подготовката и провеждането на избори за органи на местното самоуправление. На поканата за обучението се отзоваха 26 общински специалисти по връзки с обществеността от цялата страна. Основни лектори на семинара бяха Васил Панчаров, изпълнителен директор на НАСО РБ, и Соня Христова, главен секретар на Община Ловеч. Последователно бяха разгледани основните принципи на комуникацията с гражданите и работата в екип, бе представена нормативната уредба, уреждаща участието на общинската администрация в организационно-техническата подготовка на избори. Посредством работа по групи и дискусия участниците дефинираха специфичните функции на ПР-специалиста в този процес.

Според общото мнение и съгласие сред участниците, по време на организационно-техническата подготовка и провеждане на местните избори общинският специалист по връзки с обществеността следва да:

- осигурява навременна информация за техническата и организационната подготовка;
- информира за хода на подготовката на изборите;
- посредничи между общинската администрация и предизборните щабове;
- обобщава информацията от общинската избирателна комисия и я прави публично достояние;
- информира, убеждава, разяснява, посредничи, привлича партньори и „гаси пожари“;
- осигурява текуща информация;
- следи медийните изяви на кандидатите;
- осъществява своеобразен контрол при спазване на регламента за медийните изяви;

- предлага етични норми за поведение на политическите сили при организацията и провеждането на изборите с оглед опазване на обществения ред и чистота;
- продължава да осъществява основната си функция по отношение на комуникацията във и извън своята институция.

Основните групи аудитории, с които общинският ПР-специалист трябва задължително да работи по време на подготовката и провеждането на местните избори включват: гражданите, медиите, политическите сили, неправителствените организации, общинската избирателна комисия, секционните избирателни комисии, общинските служители.

Мнозинството от участниците оцениха проведеното във Велинград обучение като много добро, посочвайки, че семинарът отговорил на техните очаквания. **Ето някои от техните непосредствени отзиви за семинара:**

„Формата на обучение е перфектна.“

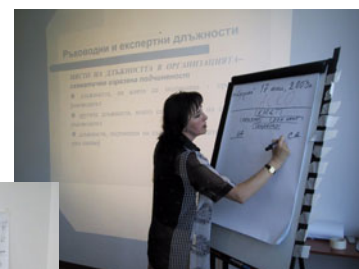
„Страхотна атмосфера, изяснена професионална позиция.“

„Обогатих познанията си за ролята на ПР в различни ситуации, обмених информация, ефективно работих в група, беше интересно и полезно.“

„Дискусиите в този семинар за мен са много полезни и положителни. Темата е много актуална и интересна.“

„Получих много полезна практическа информация за работата на ПР-а по време на ОТП.“

„Очаквах разговор, дискусия, сблъсък на гледни точки, обмяна на мнения и опит, а не сухи лекции. Очакванията ми се оправдаха!“

ПРОФЕСИОНАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА ОБЩНСКИЯ ПР-СПЕЦИАЛИСТ

От 17 до 18 юни 2003 г. в София Фондацията за реформа в местното самоуправление (ФРМС) и Асоциацията на специалистите по комуникации в общините (АСКО) с финансовата подкрепа на Американската агенция за международно развитие проведеха работен семинар, озаглавен „Професионални отговорности на общинския ПР-специалист“. В срещата участваха близо 30 общински специалисти по връзки с обществеността и медиите, повечето от тях членове на асоциацията. В началото на семинара Даниела Лазарова, експерт в дирекция „Държавна администрация“ към Министерски съвет, запозна ПР-ите с изисквания за атестиране работата на държавните служители с акцент върху регламентирания формат на длъжностна характеристика. На основата на тази информация и примерни документи участниците работиха по групи и заедно съставиха базисна длъжностна характеристика на общински ПР-специалист. През втория ден на семинара бе обсъден и съставен Етичен кодекс на АСКО, както и послание към общинските ПР-специалисти от следващия мандат. В рамките на срещата АСКО отбеляза тържествено третия юбилей от своето създаване.

За повече информация по изготвените от асоциацията документи и материали, можете да се обръщате към Михаела Малеева, председател на Управителния съвет на АСКО, на тел. (02) 23-00-47 или по електронна поща на адрес: amco@abv.bg

ЕТИЧЕН КОДЕКС на Асоциацията на специалистите по комуникации в общините

Специалистите по връзки с обществеността, обединени в Асоциацията на специалистите по комуникации в общините (АСКО) в Р България, отчитат, че упражняват професия, която налага да контактуват с много хора и им дава възможност да влияят на общественото мнение. Това изисква дейността им да бъде подчинена на регламентиран морални норми на професионално поведение.

Членове на АСКО заявяват, че приемат принципите на настоящия Етичен кодекс и те ще са определящи в ежедневната им работа и поведението им като личности.

Всеки член на АСКО се задължава:

1. Да допринесе за по-добра комуникация и обективно информиране на обществеността за работата на общината. С дейността си да позволи на всеки гражданин да се чувства информиран и да осъзнае възможността да се включва активно в местното самоуправление.
2. Във всички случаи и при всички обстоятелства поведението му да заслужава доверие и да не разпространява информация, която не се основава на установени и проверени факти.
3. При изпълнение на професионалните си задължения да спазва моралните принципи и правила на „Всеобщата декларация на правата на човека“.
4. Да изгражда морални, психологически и интелектуални условия за ефективен диалог, да уважава и стимулира изразяването на различни гледни точки на участниците в него.
5. Да подчинява действията си на обществения интерес за гласност и прозрачност на управлението.
6. Да не допуска поведение, което би увредило доброто му име на професионалист и член на АСКО.
7. Да не използва подвеждащи техники, които не могат да бъдат контролирани от отделната личност.
8. Да проявява честност, порядъчност, надпартийност и лоялност към институцията, в която работи.
9. Да не се разкрива поверителна информация и да не я използва за лично облагодетелстване.
10. Да не се прекрива границата на своята професионална компетентност.

Всяко действие на член на АСКО, с което той/тя нарушава Етичния кодекс, ще бъде предмет на обсъждане в Комисията по етика на Асоциацията. ♦

РАВНОСМЕТКА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОЕКТ „БЪЛГАРСКИТЕ ОБЩИНИ - КОМПЕТЕНТНИ УЧАСТНИЦИ В УСВОЯВАНЕ НА ФОНДОВЕТЕ НА ЕС“

■ **Марина Димова**

координатор на проекта

През месец юли приключи обучителният компонент в рамките на проект „Българските общини - компетентни участници в усвояването на фондовете на ЕС“, реализиран от ФРМС с финансовата подкрепа на Фондация „Отворено общество“ - София. Основна цел на проекта е да повиши знанията и професионалната подготовка на общински и областни специалисти, работещи в областта на европейската интеграция и насърчи по-качествено изготвяне, управление и реализация на проекти на местно ниво, финансирани от фондовете на ЕС.

За участие в проекта бяха поканени около 80 общински и областни експерти от Североизточния район за планиране, които бяха разделени на три групи и преминаха дългосрочно обучение в продължение на 4 месеца. Дългосрочното обучение включваше четири отделни обучителни модула, които се надграждат взаимно, предоставяйки тематична информация в областите на **формиране на общинска политика за развитие, финансови инструменти на ЕС, подготовка на проекти и управление, наблюдение и контрол на проекти, финансирани от ЕС**. Посредством теоретични лекции и практически упражнения, водени от дългогодишни експерти в съответните области, участниците обогатиха своите знания и представи относно ролята на общините в процеса на присъединяване на България към ЕС в контекста на цялостната политика на ЕС. След приключване на обученията бе предоставена реална възможност общинските и областни експерти да получат индивидуални консултации от страна на лекторите при разработване на проекти, кандидатстващи за финансиране по различните предприемачески програми. Практическият ефект от тези консултации се изразява в подпомагането на общинските администрации в техните усилия да подготвят качествени идейни предложения. Според проучването, проведено от страна на ФРМС, около 20 общински проекта са били изготвени и консултирани по време на тези консултации. Бяха консултирани общински проекти, кандидатстващи по проекти на национална програма PHARE - „Развитие на българския културен туризъм“, „Инициативи на пазара

на труда“ и „Социална интеграция“.

По инициатива на екипа, реализиращ проекта, след края на дългосрочното обучение всеки участник, преминал успешно четирите обучителни модула, получи **сертификат**, издаден от ФРМС, който удостоверява знанията му по темите, залегнали в тематичните модули. Общият брой на участниците, които получиха сертификата, е 55 души. Оказа се, че това е допълнителна мотивация и стимул за всеки обучаващ се и дава по-добро самочувствие на успешно завършилите обучението.

В хода на реализацията на проекта всеки отделен етап и дейност бяха широко отразявани и оповестявани в информационните издания на ФРМС - електронния бюлетин, уеб-страницата и информационния бюлетин. В допълнение към това в електронната страница на ФРМС бе създаден електронен форум по темите, свързани с провежданите обучения. В рамките на този електронен форум участниците в проекта имаха възможност да задават въпроси, обменят идеи и дискутират теми, свързани с предприемаческите програми на ЕС, процеса на европейска интеграция, както и да задават конкретни въпроси на лекторите по проекта относно създаването на общински проекти. Освен това през месец юни бе подготвено и излъчено предаване по програма „Хоризонт“ на Българското национално радио, озаглавено „Ролята на българските общини в усвояването на фондовете на ЕС“. Предаването даде форум за дискусия по теми, свързани с капацитета на общините за управление на средствата от фондовете на ЕС, значението на гражданското участие в този процес и възможностите, които предоставят предприемаческите програми PHARE, ISPA и SAPARD.

Обучителните семинари се провеждаха в различни градове в североизточна България, като всяко обучение бе съпътствано от опознавателно посещение на културно-историческо наследство, национален обект или паметник на местно ниво. По този начин се постигна съчетаване на обучителния процес с изключително приятно и полезно запознаване със съществуващите културни паметници и автентичен бит във всеки регион.

Към настоящия момент приключи дългосрочното обучение на участниците в проекта и всяка една от трите целеви групи премина по четири обучителни модула.

До завършека на проекта предстои подготовката на две издания, които са тематично свързани с целите на проекта и ще бъдат изпратени до всички общини и областни администрации в страната.

В процеса на осъществяване на проекта ФРМС целеше успешно протичане на всички дейности и практически ефект от тяхната реализация. Предлагаме ви извадки от обобщените резултати на базата на направената оценка от страна на преките участници в обучителните семинари.

Считате ли, че бихте могли да прилагате на практика знанията и опита, придобити по време на обученията?

Определено	25,0%
Да	62,5%
Донякъде	12,5%
Не	0,0%

Според Вас дългосрочният метод на обучение и предложена схема за провеждане на обучителните модули е:

Много ефективен	37,5%
Ефективен	60,0%
Задоволителен	2,5%
Неефективен	0,0%

Според Вас работните материали, предоставени по време на обученията, са:

Много полезни	57,5%
Полезни	42,5%
Донякъде полезни	0,0%
Безполезни	0,0%

Можете ли да кажете, че по време на проекта сте създали устойчиви връзки и партньорски взаимоотношения с останалите участници в проекта?

Определено 3	2,0%
Да	56,0%
Донякъде	12,0%
Не	0,0%

Бихте ли споделили честотата, с която сте се обръщали към лекторите за консултация по даден проект?

6 - 10 пъти	0,0%
3 - 5 пъти	25,0%
еднократно	52,5%
не съм се обръщал за консултация	22,5%

Отзиви от участниците, преминали дългосрочното обучение:

Красимир Станков, Община Димитровград

„Работата ми е свързана с подготовката на проекти и получените теоретични и практически знания ще бъдат от конкретна полза при избора на финансираща програма, подхода при разработването на проектите и тяхното изпълнение.“

Тотка Гечева, Община Казанлък

„Най-ценното за мен бе, че повярвах във възможността да успея. А гаранцията за успех преди всичко е, че в рамките на проекта вече знам как да отговоря на въпросите „Какво искам?“, „Как да го постигна?“, „Кой може да ни помогне да постигнем целите си?“

ПРОЕКТ С ПРАКТИЧЕСКА НАСОЧЕНОСТ, КОЙТО ПОЛУЧИ ОДОБРЕНИЕТО НА ХОРАТА

■ магистър еколог Светозар Грозев
старши експерт „Екология“,
Община Тунджа - Ямбол

Общините Елхово, Болярско и Тунджа участват в четвърта фаза на Програмата за техническо побратимяване на ФРМС/МАГУ и в момента реализираме проект в областта на управлението на твърдите битовите отпадъци. Трите общини имат сходни проблеми. Голямата част от населението живее в населени места от селски тип, отдалечени значително едно от друго, а Община Тунджа изцяло се състои от такъв тип населени места. По отношение на замърсяванията проблемите са свързани с приложението на новото българско законодателство (Закон за ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда и съпътстващите го нормативни документи; Закон за възстановяването и ползването на земеделските земи; както и ликвидирането на промишленото животновъдство), в което изискванията за изграждане и привеждане на съществуващите сметища към новите изисквания са завишени. Това поставя досега съществуващите малки локални селски депа (изградени преди години законно) в положението на незаконни и в невъзможност да се приведат във вид, съответстващ на новите изисквания.

Идеята за участие в проекта възникна покрай необходимостта на общините от изграждане на ново депо за ТБО (твърди битови отпадъци) в района. Единственото съществуващо депо за областта е в близост до Ямбол и обслужва изцяло града. То е доста отдалечено от трите общини и транспортните разходи за общините, които могат да го използват, стават високи. Оскъпяване се получава и от това, че общините са с голям брой селища. Депото в гр. Елхово, което съществува към момента, не отговаря на съвременните изисквания и също е с изчерпан капацитет. Общините Болярско и Тунджа не разполагаме с депа за твърди битови отпадъци.

Инициативата за кандидатстване по Програмата „Техническо побратимяване между български и американски общини“ беше на Община Елхово. Имайки предвид естеството на проекта за новоизграждащо се депо за ТБО, бяха проведени разговори и с другите две общини за съвместни действия, съзнавайки, че подобен мащабен проект е с по-големи шансове за успех при съвместна работа на трите общини по един и същ проблем.

С включването ни в Програмата за техническо

побратимяване между български и американски общини и след проведените работни срещи с американските експерти Сара Филипс и Бил Брус първоначалната ни идея, с която се кандидатствахме пред ФРМС, се трансформира в друга, по-практична насока. Трябваше да отбележа, че промяната беше наложена и от факта, че към момента основен проблем и за трите общини е наличието на голямо количество органичен отпадък (от малките лични стопанства), смесен с битов отпадък.

Съвместно с американските експерти решихме да работим в посока към разделяне на ТБО от органичния отпадък. Това се оказа по-практично и реализуемо поради факта, че торовият отпадък на места достига 90% от общото депонирано количество на сметищата, но е невъзможно да се използва като естествен тор поради примесите с битови отпадъци (найлон, стъкло, метали и др.). С разделянето целим постигането на двоен ефект: **наличие на торов отпадък без примеси**, който ще бъде годен за компостиране и повторно използване, и **твърд битов отпадък в малки количества**, за чието третиране ще бъдат необходими значително по-малко средства. Под внимание бе взет и американският опит в населените места да се компостират малки количества органичен отпадък в дворовете на къщите.

Подписахме Работен план, в който всяка от трите общини пое ангажимент за определяне на пилотни села, в които ще се определят места за площадки за компост.

Постигнахме единодушно съгласие площадките да бъдат разположени в близост до съществуващите сметища, за да се използват изградените навици у населението сами да изнасят и депонират отпадъка, и преминахме към изпълнение на етапите от пилотната програма. До всяка определена площадка поставихме контейнер за битов отпадък, за да се даде възможност там да се изхвърлят твърдите битови отпадъци, които периодично да се извозват към депо за ТБО. В проведените срещи и разговори с кметовете и населението в пилотните села идеята бе приета положително и бе изразено съгласие за съдействие. Със съдействието на Сара Филипс от страна на американските партньори бе изработена листовка „Какво, как, и защо да компостираме?“ за ползите, приложението и начина за дозиране при използване на готовия компост, която разпространихме в пилотните села в трите общини.

Трудности изпитахме при определянето на подходящи площадки за компост, които да бъдат достъпни през всички сезони на годината, както и при подбора на пилотните села. За успешното изпълнение на поетите

ангажименти бе необходимо в населените места да има и необходимата механизация. Тези трудности бяха преодолен и към настоящия момент трите общини сме в етапа на същинската реализация на дейностите по проекта. На действащите сметища се извършва оформяне на откоси (стифование) на органичния отпадък по дължината на определените площадки. Откосите са с височина 1,5 - 2,0 м и ширина 2,0 - 2,5 м, като между тях се оставя място за достъп на механизацията (булдозер, фадрома) за последващо размесване (обръщане) поне 1 път месечно с цел аериране и ускоряване на естествения процес на компостиране.

Какво представлява компостът? Компостирането е ускорен процес на естествено разлагане на органични материали в контролирана среда. Компостирането е един от елементите на управлението на отпадъците и има положителни екологични ефекти.

Приложение на компоста: за наторяване, за подобряване качествата на почвата или като допълнителен източник на хранителни вещества. Компостирането спестява място на сметищата, като по този начин намалява разходите за сметосъбиране и депониране.

ЕФЕКТИ ОТ ИЗПОЛЗВАНЕТО НА КОМПОСТ:

При торене: Разпръскването на компост около храсти, дървета, цветя и градински насаждения осигурява средство за намаляване на оттока на водите посред-

ством по-висока степен на пропускане и задържане на водата. Освен това намалява и изпаряването на водата поради ограничаването на слънчевата светлина, която достига до почвата, като по този начин почвата се охлажда. Охладената почва намалява изпаряването и загубата на вода, което, от своя страна, води до по-рядко напояване. В периоди на продължителна суша или високи температури, пластът компост може да предотврати смъртта на растенията. Пластът органичен тор намалява растежа на плевелите. Употребата на компоста по този начин намалява значително повърхностния воден отток и причиняваната от него ерозия.

Подобряване качествата на почвата: Компостът може да се използва и като добавка, която се смесва с почвата. Смесването на компост и почва увеличава порите в почвата, което от своя страна повишава

водопропускливостта и окисляването. И двете водят до подобряване на условията за растеж на корените на насажденията. В процеса на разлагането си компостът подобрява и плодородността на почвата. От друга страна, повечето органични отпадъци не съдържат големи количества хранителни вещества.

Място на сметището: Компостирането пести място на сметищата. Органичните отпадъци се компостират най-лесно и са най-логичният избор на отпадъци, които

общините да не допускат до своите сметища. Недопускането на органичните отпадъци на сметището намалява количеството отпадъци, които се депонират на сметищата, а това означава задържане на нивото на такса смет.

Възможна употреба: Компост може да се използва в личните дворове, градини и лехи, паркове, селскостопански и горски площи, пасища.

Правила за употреба: Годишното количество компост не трябва да надвишава 6 тона на акър или 1,5 килограма на 1 квадратен метър. Когато се използва повърхностно, дебелината на слоя компост не трябва да надвишава 1,25 сантиметра, за да се избегне задушаване на растителността. ◆

РАЗРАБОТВАНЕ НА ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ЕКОТУРИЗЪМ

Една добра възможност за постигане на регионалните цели за развитие

ARD - България

Проект

**„Опазване на биологичното разнообразие
и икономически растеж“,
спонсориран от Американската агенция
за международно развитие
и Правителството на България**

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

По искане на Министерството на околната среда и водите и на Министерството на икономиката Американската агенция за международно развитие (AAMP) реши да подкрепи завършването на Националната стратегия за екотуризъм (НЕТС) и създаването на петгодишен План за действие за екотуризъм в България.

През февруари 2003 г., на Национална работна среща беше представен предварителен проект на Стратегията. Вземайки предвид направените предложения и предоставените бележки от участниците, този Проект беше завършен през месец юни. Той ще бъде официално представен пред Националния съвет по туризъм.

Целта на представянето пред Националния съвет по туризъм е създаването на Национална работна група за екотуризъм, която да координира работата по завършването на Стратегията. Тази работна група ще бъде подкрепена от Американската агенция за международно развитие чрез втората фаза на Проект „Опазване на биологичното разнообразие и икономически растеж“. Националната работна група ще служи като механизъм за институционализиране на окончателния вариант на НЕТС за одобрение от Националния съвет по туризъм. Тази концепция беше приета като подходяща по време на Националната среща за екотуризъм през февруари и се подкрепя и от трите министерства, които засега координират усилията по Стратегията.

Завършването на Стратегията и създаването на Национален план за действие ще протече паралелно на национално и на регионално ниво. На национално ниво Стратегията ще се усъвършенства, като се изпъл-

зват поредица от тематични фокус-групи с експерти. Резултатът от тяхната работа ще е запълване на някои празноти в Стратегията и разработването на Плана за действие на национално ниво.

Паралелно с работата на национално ниво ще се приложи и процес, чрез който ще се генерират Регионални планове за действие за екотуризъм.

Резултатите от тези два паралелни процеса ще послужат за генерирането на петгодишен Национален план за действие за екотуризъм в България. Работата на национално ниво ще бъде подпомагана от български и международни консултанти.

Крайните резултати - усъвършенстваната Стратегия и Планът за действие - ще бъдат обсъдени през януари 2004 г. на втория Национален форум за екотуризъм и ще бъдат внесени за приемане от Националния съвет по туризъм.

РЕГИОНАЛНИ ПЛАНОВЕ ЗА ЕКОТУРИЗЪМ

Работата по създаването на Регионалните планове ще се координира от следните организации или програми:

1. Пирински туристически форум
2. Регионална туристическа асоциация „Родопи“
3. Бургаска регионална туристическа асоциация
4. Сдружение за екотуризъм „Централен Балкан - Калофер“
5. Сдружение за екотуризъм „Рила“
6. Регионална туристическа асоциация „Стара планина“
7. Варненска туристическа камара
8. Проект на Световната банка за влажните зони по река Дунав - за района на река Дунав
9. Проект на ПРООН за Родопите - за района на Източни Родопи
10. Проект на РЕЦ за Западна Стара планина - за района на Западна Стара планина
11. РИОСВ София - за Западния крайграничен район

Те ще бъдат подпомагани от професионални фасилитатори и от експерти от Фондацията за реформа в местното самоуправление (ФРМС).

Регионалните планове за действие за екотуризъм покриват дванадесет потенциални екотуристически дестинации в страната и не са обвързани с административните области или плановите райони на страната, а са обособени на ландшафтен принцип.

Предложенията от регионите за включване на приоритетни действия в Националния план за действие се очаква да бъдат събрани до края на октомври, след което до началото на декември да бъдат интегрирани в Национален план за действие. Това означава, че ни очаква един интензивен процес през месеците септември и октомври.

Предварителният ни подход предвижда четири основни стъпки в процеса на генериране на регионалните планове:

- Запознаване с проекта за Национална стратегия на регионално ниво;
- Преглед и оценка на съществуващите в регионите ресурси и възможности;
- Определяне на приоритетите и съставяне на регионални планове за действие;
- Обществено представяне на регионалните планове.

МЕТОДИ НА РАБОТА

Процесът, който започва сега, се очаква да бъде изключително интензивен. Крайният продукт от този процес за всеки регион е План за действие за екотуризъм за съответния регион.

До този краен продукт ще се достигне в резултат на изброените стъпки. Методите, които ще използваме за работа са следните:

- Преглед и анализ на документи;
- Срещи и разговори със заинтересованите страни;
- Работни срещи със заинтересованите страни;
- Информирание на обществеността чрез местните и регионалните медии;
- Публични представяния.

Важно е да се разбира, че Плановете, които ще бъдат създадени в резултат на този процес, нямат адми-

нистративна принадлежност. Те не са планове за една или друга област или регион, или община. Това е вярно, но едновременно с това е вярно, че реалният им собственик са сдруженията и от тях зависи дали тези планове ще „оживеят“ в местните и областните стратегии и планове за развитие.

КООРДИНИРАНЕ НА ПРОГРАМАТА

Работата се координира между четири основни участника в процеса:

- Проект ОБРИР II - координатор на цялата програма на регионално и национално ниво;
- Регионални туристически сдружения - реалните изпълнители на програмата - център на създаването на регионалните Планове за действие и техни „собственици“. Очаква се в бъдеще именно чрез тези сдружения Плановете за действие да получат своята реализация на местно и регионално ниво;
- Консултанти - фасилитатори на процеса. Те работят постоянно с едни и същи регионални сдружения и са отговорни пред Проект ОБРИР II както за процеса, така и за крайния продукт;
- Фондация за реформа в местното самоуправление.

За целите на текущото координиране на работата ще се използват обичайните средства за комуникация - телефон, електронна поща, факс. Три пъти ще се проведе обща среща на всички участници:

- При съставянето на регионалните и националните екипи - юли 2003 г.;
- При стартирането на процеса на регионално ниво - септември 2003 г.;
- За представяне на регионалните планове - ноември 2003 г.

Фасилитаторите и представителите на ФРМС ще се срещат в София по-често, за да обменят информация и координират усилията си.

Освен това очакваме, че всички регионални сдружения ще бъдат представени на втория Национален форум за екотуризъм през януари 2004 г. ◆

РАДИОТЕМА: ПРОЗРАЧНОСТТА В УПРАВЛЕНИЕТО НА ОБЩИНИТЕ

В последния ден на юли 2003 година от 10 часа БНР и ФРМС излъчиха последното преди лятната ваканция издание на съвместната си рубрика „Общински радиофорум“. Предаването бе посветено на прозрачността в работата на общините с гости в студиото Гинка Капитанова, изпълнителен директор на Фондацията за реформа в местното самоуправление, и Живка Дамянова, представител на „Коалиция ‘2000‘“. С изказвания се включиха Антоанета Цонева, обществен посредник (омбудсман) към Столичната община, и Нина Илиева, главен секретар на Община Велико Търново.

Представяме ви интересни моменти от предаването.

Гинка Капитанова, изпълнителен директор, ФРМС:

Общото разбиране за прозрачно местно управление е Общинският съвет като местен парламент и общинската администрация като институция, която предлага услуги на гражданите, да спазват принципите на пълна откритост и максимално гражданско участие, да има максимална информираност за всяко едно от техните действия, да са изградили различни комуникационни канали за различни слоеве на обществото, да имат ясни и публично оповестени механизми за предлагане на услуги, да са създали механизми за консултиране с гражданите, както и възможности за граждански контрол върху своята дейност.

Напоследък прозрачността на управлението се счита за ключ към успеха на всеки един общински съвет и общинска управа. Увеличават се положителните практики в тази насока и най-вече в посока създаването на добри комуникационни канали. В някои общини се провеждат седмични срещи на кметските екипи „при открити врата“, в присъствието на журналисти, където се дава точна и ясна аргументация за предприетите действия, за приходите и разходите на общинския бюджет. Общините имат информационни бюлетини (по-често те са месечни), информационни табла. Интернет-страниците са комуникация, насочена най-вече към младото поколение. Във виртуалните дискуссионни форуми гражданите могат да се обръщат към кметовете с въпроси. Например кметът на Община Стара Загора редовно отговаря на такива въпроси. Електронните пресцентрове дават възможност на всеки гражданин, който иска да се осведоми какво става в общината, да влезе в страницата и да види последните новини. Така и чрез използването на информационните технологии се подобряват информационните канали...

Гражданското участие в местното самоуправление също предопределя категорията прозрачност - когато не само информираш своите граждани, а търсиш и начин да свериш своите действия под формата на консултиране с гражданите и бизнеса. Вече в някои общини се налага понятието „корпоративен гражданин“, което отразява стремежа на бизнеса да играе роля за развитието на общността. Набира значимост и ролята на етичните кодекси за поведение както на общинските служители, така и на общинските съветници. Фондацията за реформа в

местното самоуправление публикува етичен кодекс на местните власти, изработен от Съвета на Европа, който доста добре се възприе от общините. Голяма част от тях приеха такъв етичен кодекс и предполагам, че тази тенденция ще продължи и след местните избори.

Гражданите трябва да бъдат информирани за това как функционира самата местна власт, какви са правомощията на Общинския съвет и на общинската администрация в лицето на кмета и неговата администрация, за да могат правилно да отправят своите въпроси и питання, както и своето желание да участват в различни форми на консултиране.

Активността трябва да бъде двупосочна - както от страна на общината, която да създаде механизмите за достъпа на гражданите до своите решения и до процеса на вземането им, така и обратно - самите граждани трябва да бъдат готови да участват в този процес. Обикновено те го правят чрез неправителствени организации или различни граждански, социални и професионални групи. Доста често самите Общински съвети разширяват състава на своите постоянни комисии, като включват експерти от самите граждани. Така самата подготовка за вземането на решения става напълно открита. Открити са и заседанията на тези комисии, както и заседанията на Общинските съвети. Някои Общински съвети въведоха като практика отделни граждани да имат правото да се изказват по обществено значими въпроси...

Създаването на среда на прозрачно управление не е еднократен акт. Кметът или Общинският съвет не могат просто да решат: „От утре ние сме прозрачни.“ Става дума за култура и стил на поведение както от страна на местни власти, така и от страна на гражданите. Двете страни трябва да тръгнат една към друга добронамерено, да се търси партньорство и управлението да се отвори и към гражданите.

ФРМС заедно с Инициатива Местно самоуправление (програма на ААМР) и с екип водещи общини в момента подготвя така наречения проверочен списък за прозрачност в различните сфери - общински съвет, общинска администрация, финансово управление, контрол на обществените поръчки, предоставяне на услуги, общинска собственост. Ще бъдат изготвени предложения за различни положителни практики, или, казано накратко: какво трябва да направи една община във всяка една от тези сфери, за да може да се нарече прозрачна. Този списък ще бъде даден след изборите на всяка една община, която сама за себе си да направи оценка доколко е прозрачна.

Важно е спазването на правила. Но първо място, ясно и публично обявяване на тези правила и процедури, така че да бъде намален до минимум субективният фактор; максимална информираност, за да не се дава възможност за догадки, които обикновено са в негативна посока; спазването на етичен кодекс на поведение; използването на информационните технологии за все повече автоматизиране на предлагането на публични услуги, което още веднъж намалява субективния фактор и дава по-голяма сигурност на гражданина, че е поставен при равни

условия с всички останали и ще бъде обслужен качествено, в срок и без да бъде подложен на никакъв натиск от страна на администрацията.

По отношение на общините и гражданите в оценката им за прозрачността в управлението и във връзка с предстоящите местни избори смятам, че хората трябва да избират личности, а не партии. Следва да бъдат реалисти и да оценяват възможностите за реализиране на обещанията (защото скоро ще навлезем в период само на обещания). Трябва действително добре да преценят каква е позицията на кандидатите по отношение на това, за което говорим - информираност, откритост на действията: планират ли да създадат допълнителни механизми за укрепване на гражданското участие, за консултирането с гражданите по определени въпроси. Имат ли ясна визия за развитието на общината и готови ли са да споделят тази визия със самите граждани или правят това самоцелно, като индивиди или като политически силно ангажирани фигури? А към самите местни власти съветът ми ще бъде да водят позитивна кампания, да не отричат (ако са нови кандидат кметове) това, което е направено досега. Мисля, че след 12 години преход крайно време е вече да реализираме някаква приемственост в местната власт и всеки да се стреми да надгради над това, което е направено. Би следвало всеки кандидат кмет да анализира какво е направил сегашният кмет и да надгради над постигнатото. Към сегашните кметове, които ще бъдат отново кандидат кметове, моят съвет е да използват всичко направено, като споделят успехите си с партньорите, с които са ги реализирали, да не ги представят само като своя заслуга. И да анализират това, което не е направено, и да представят визията си за това какво може да бъде направено и реално да обяснят на гражданите защо не е направено и да задълбочат в посока повече прозрачност и повече морал в управлението.

Живка Дамянова, „Коалиция ‘2000“:

Важно е да има установени канали за информация, за сигнали на гражданството, на неправителствените организации, и канали, по които техните жалби - на гражданите, да достигат до съответните инстанции - до кмета, до Общинския съвет. Нашата организация „Коалиция ‘2000“ работи с местни неправителствени организации и от няколко години си поставяме за цел установяване на такива канали. Например в Смолян бе установен обществен съвет, който е много активен, обществен съвет има и в Шумен. В Шумен по инициатива на местната организация Център за изследване на политически процеси и след подписване на меморандум с Общинския съвет бе създадена институцията „Граждански наблюдател“. Той наблюдава решенията на Общинския съвет и изпълнението им и е оторизиран да изказва пожелания на гражданите, сигнали... Подобни форми се утвърждават.

Опитът ни показва, че първоначално идеите се приемат добре от общинарите. Един проект за прозрачност на местната власт от неправителствена организация се приема добре от местните власти - от кмета, от Общинския съвет също, но след това, при изпълнението, когато трябва да се вземат конкретни мерки, се наблюдава различен подход. Някои отиват до край, разкривайки всички нерегламентирани дейности било в общинската администрация, било на изборните органи, а при други има мимикрия - да, ние сме за прозрачност, но в същото време започват да се отклоняват от поетите ангажменти.

Безспорно където се е управлявало прозрачно, управлението е по-добро. Тъй като прозрачното управление се възприема от всички, то цялото население е наясно с това какво е правил кметът или общинските съветници и това ще бъде плюс за всеки кандидат кмет на местните избори. Избирателите ще накажат онези кметове и общински съветници, които са провеждали своята политика на тъмно, за чиито действия не е известна мотивацията, няма и добри резултати.

Позволете ми да изкажа скептицизъм по отношение на добрите съвети, които даваме както на кандидатите, така и на избирателите в навечерието на местните избори. Искам да напомня, че почти на всички избори през последните години прозрачност или непрозрачност, корупция или некоруптираност винаги са играли голяма роля и са накланяли везните в една или друга посока. И много често новата власт идва с обещанието, че ще накаже предишните управляващи, корупцията и така нататък, но това очевидно е най-вече характерно за предизборната кампания...

За мен прозрачното управление, казано простичко и ясно, е: спазване на правилата - от управляващите, от администрацията и изборните органи и от гражданството. Но тъкмо в тази, иначе много проста фраза, се откриват най-много конфликти на интереси. Ние сме поели по един път, направени са необходими стъпки за осигуряване на законодателство, което да подпомага прозрачното управление по места, особено с новите изменения и допълнение на Закона за местното самоуправление (едно от които е възможността общинските съвети да избират граждански посредник или местен омбудсман, който ще служи за пряка връзка между гражданството и общинските съвети и същевременно ще може да изпълнява функциите и на контрол, и на народен будител, защото той ще разяснява на гражданите техните права и същевременно ще ги представлява пред властите). Сега остава на практика да се приложат законовите норми. И затова бих препоръчала възприемането на етични, морални принципи, кодекси. Защото само добър закон не е достатъчен. Трябва хората да бъдат добре образовани, да имат необходимата култура и етика.

Нина Илиева, главен секретар на Община Велико Търново:

Прозрачността е истинска и я има тогава, когато тя стане политика на самата община. Това е политика на целия екип на Община Велико Търново. Започнахме с търсенето на прекия диалог с гражданите под формата на анкети, за да поискаме тяхното мнение за неща, които сме решили да правим в общината; въведохме общественото обсъждане като практика; въведохме и успешно работихме по проекта за омбудсман (обществен застъпник). Може би една от най-успешните ни практики е съществуващият Общински център за услуги и информация на гражданите, който беше финансиран от Американската агенция за международно развитие и чрез Фондацията за реформа в местното самоуправление. Това, което отличава нашия Център от останалите в страната, е, че гражданите, освен че получават директно услугите от неанонимни служители на общината, на място могат да получават и други услуги. Като пример ще спомена: те могат да получат всяка една наредба на Общинския съвет или закон като разпечатка. Всичко, което изредих, бе причината да кандидатстваме и да сме първата община в България, която получи междуна-

родния сертификат по качество на услугите, който признава и наличието на прозрачността - ISO 9001:2000.

Какво допълнително направихме за прозрачността по ISO 9001:2000? Въведе се книга за „Мнения, предложения и забележки на гражданите“, която е на тяхно разположение в ОЦУИГ. Гражданите освен похвали за нашата работа, дават и своите препоръки, с които ние се съобразяваме. Поддържа се цялостна картотека на партньорите на общината, на юридическите лица с нестопанска цел, на териториалните звена на централната администрация, електронен дневник на входяща поща, дневник на обществените обсъждания, поръчки и така нататък - неща, до които гражданите имат достъп и което дава допълнителна възможност те да се запознаят с подробностите във всеки един процес, който се случва в самата община.

Антоанета Цонева, обществен посредник (омбудсман) към Столичната община:

Харесвам работата си, защото тя представлява изключително предизвикателство. За времето, през което работи този офис, постигнахме резултати. Още повече, че в резултат на нашата работа и на неправителствените организации, които подкрепят този проект, се постигна промяна в Закона за местното самоуправление и местната администрация, която визира правната възможност за избор на обществени посредници от общинските съвети. Смятам, че усилията на неправителствения сектор, на всички колеги в цялата страна бяха увенчани с този законов текст и искрено се надявам практиките на местните омбудсмени след местните избори да стават все повече и все по-успешни.

Хората се обръщат към общественият посредник най-често в случаите, когато смятат, че техните законни права и интереси по един или друг начин са били накърнени от действия или бездействия на местната администрация. Проблематиката, по която се обръщат, обхваща целият периметър от правомощия на местната власт, който е много широк. Всяко решение на местната власт засяга директно или индиректно всеки един член на местната общност.

Ако общественият посредник няма чувствителност към всяка една човешка история, която в резултат на своята мисия трябва да изслуша, той просто не би могъл да носи името обществен посредник. Възможността да станеш съпричастен към човешките съдби е част от работата.

По силите на обществения посредник е възможността той да препоръча на администрацията в случаите, когато тя не е постъпила законосъобразно или правилно, подход, така че да се постигне справедливо решение. Тоест, много важно от гледна точка на философията на институцията е винаги да се знае и да се подчертава, че това е институция, която няма властнически правомощия, тя не може да разпорежи, нареди и наложи своето решение, а трябва от позицията на моралния авторитет и вложената обществената енергия и доверието, което трябва да носи институцията, да успее да убеди администрацията да преосмисли свои решения или административни практики. Пътят на убеждението е пътят на омбудсмана. Много важно е да има законови механизми, които да гарантират независимостта на институцията както на обществения посредник на местно ниво, така и на омбудсмана на национално ниво. ◆

На 24 и 25 юли в гр. Севлиево се проведе заседание извън работната среда на Екипа за новаторски практики в местното самоуправление, организирано от ФРМС с подкрепата на Американската агенция за международно развитие. На срещата присъстваха 17 членове на екипа. Те споделиха актуални новости от своята работа и анализираха изпълнението на междинните задачи на екипа за последните три месеца. На заседанието бяха докладвани изводите от проведените от ФРМС в началото на юли регионални с представители на общински центрове за услуги на гражданите за споделяне на актуални проблеми и положителни практики. Бе споделена констатацията, че проведените дискусии са били много реални, без да се спестяват проблемите. Участниците са оценили като много полезен публикувания от ФРМС през юни Примерен статут на ОЦУИГ, разработен от екипа, защото явно въпросът е актуален в повечето общини. 100% от участвалите в регионалните срещи са изразили мнение, че такива срещи трябва да станат регулярни. На базата на изводите и препоръките, изведени на регионалните срещи, екипът планира своите следващи междини задачи.

В края на първия ден от заседанието си Екипът за новаторски практики посети Общинска администрация - Севлиево и се срещна с кмета Йовко Йовков. Той запозна участниците на място с напредъка по изграждането на общинския център за услуги на гражданите, разказа за работата на Общинските съвет и администрация и сподели успешния опит на общината в партньорството с бизнес-сдружението на Севлиево, което е дало изключително полезни резултати за развитието на цялата общност.

През втория ден на срещата екипът сформира работни групи и график в рамките до края на септември за изпълнението на набелязаните предния ден междинни задачи. Проведе се дискусия по структурата и съдържанието на новата разработка на екипа в помощ на общините - **списък с унифицирани названия на услугите** - която предстои да бъде публикувана през есента. В края на своето заседание Екипът за новаторски практики набеляза конкретни стъпки за осигуряване на приемственост на общинските центрове за услуги на гражданите след местните избори, по които ще се работи през следващите месеци.

ИЗказвам благодарност на г-н Тодор Младенов за безценната помощ и съвети при изготвянето и реализацията на проекта „**е-Област Габрово**“. Изразявам благодарността и на общините Габрово, Дряново, Севлиево и Трявна в състава на област Габрово, които са пълноправни партньори в осъществяването на тази инициатива.

Основната цел на проекта е създаването на условия за директна комуникация по електронен път на системите за регистрация и контрол на документооборота на областната и общинските администрации. Това определено е новост за България и искрено вярвам в успеха на начинанието, и е добра основа за бъдещото изграждане на е-управлението в нашата област. От друга страна, това е демонстрация на отличното взаимодействие между държавната и местните власти с помощта на Фондация за реформа в местното самоуправление. Доказателство е също така за положителния ефект от дългогодишните усилия за изграждането на модерни и сътруднически си регионални и местни власти, работещи в името на своите граждани.

*Цветан Нанов,
областен управител, Област Габрово
23.06.2003 г.*

Искам да изкажа сърдечните си благодарности на Вас и Вашия екип за участието, което взехте в дискуссионния семинар: „Семинар за екипите на организациите, работещи за общините“, както и за организирането на семинара „Имиджът на кмета: от избори до избори“ по време на проведените Общо събрание и Годишна конференция на НСОРБ от 10 до 12 юли 2003 г. Работата в тях беше изключително полезна за всички участници - кметове, председатели на Общински съвети и представители на регионални асоциации. Информацията беше подне-

сена по блестящ и интригуващ начин.

Убедени сме, че винаги ще можем да правим полезни за общините форуми!

*Гинка Чавдарова,
изпълнителен директор, НСОРБ
17.07.2003 г.*

Особено ми е приятно да науча за отличната организация и ползотворната работа на семинара, организиран от Фондацията за реформа в местното самоуправление и Асоциацията на специалистите по комуникации в общините, проведен на 17 и 18 юни в София. Позволете ми да Ви изкажа най-сърдечна благодарност - от свое име и от името на екипа на общинската администрация във Вълчи дол, за последователните и целенасочени грижи на на ФРМС относно добрата информираност и професионалното усъвършенстване на специалистите по комуникации в общините. Убеден съм, че АСКО издига своя авторитет като млада, но утвърждаваща се асоциация благодарение и на доброто й сътрудничество с ФРМС. Само за три години АСКО направи много.

*Васил Василев,
кмет на Община Вълчи дол
19.06.2003 г.*

В края на октомври ФРМС ще издаде „**Коментар на Закона за устройството на територията и подзаконовите нормативни актове за прилагането му - помагало за служители в общински и областни администрации и общински съветници**“ с автор Савин Ковачев. Всяка община и област ще получи по два безплатни екземпляра. Допълнителни бройки ще могат да бъдат закупвани.

ЗА МЕСТНАТА ВЛАСТ...

СМЯХ ОТ ИНТЕРНЕТ

МЕЖДУНАРОДНИ ИНИЦИАТИВИ

ЕВРОПЕЙСКИ ДНИ НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

Всички страни на нашия континент - 48-те страни, подписали Европейската културна конвенция, - ще вземат участие в отбелязването на Европейските дни на културното наследство, съвместна инициатива на Съвета на Европа и на Европейския съюз.

Няколко уикенда през септември милиони граждани ще имат възможност да посещават паметници на културата, иначе недостъпни на широката публика, и да вземат участие в разнообразни акции, свързани с културно-историческото наследство. Всички групи на обществото ще преоткрият стойността на културното наследство на Европа, като специално внимание ще бъде обърнато на младите хора и хората с увреждания.

Врх в честванията ще бъде официалното им откриване, което тази година ще се проведе в Глендалу и Дъблин, Ирландия, на **6 септември**, събота.

„Европа: общо наследство“ е мотото на Европейските дни на културното наследство. То отразява не само усилието за задълбочаване на европейското измерение, но подчертава и вековете обща история, отразени в културно-историческото ни наследство.

Европейските дни на културното наследство създават възможности и за работа на доброволни начала, проява на гражданско отношение и илюстрират динамиката на гражданското общество и степента на демокрация в обществото.

ПОДКРЕПА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВОТО НА МЕСТНИТЕ И РЕГИОНАЛНИ ВЛАСТИ В ЮГОИЗТОЧНА ЕВРОПА

Конгресът на местните и регионални власти в Европа (CLRAE), Отделът за подкрепа на проекти на ООН (UNOPS) и Програма SYNI, Лозана, се обединиха в реализацията на амбициозен проект, който подкрепя партньорства между европейски местни и регионални власти. В рамките на проекта се създава интерактивна база данни, в която местните и регионални власти могат да потърсят партньори. Ако желаете да впишете общината си в регистъра на побратимяванията, можете да го сторите онлайн на уеб-адрес:

http://www.syni.ch/DC/formulaire/form_record_eng.htm

ОБМЯНА НА ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ДЕЙНОСТТА НА ДОНОРСКИ ОРГАНИЗАЦИИ В РАЗЛИЧНИ СТРАНИ

На **5 и 6 септември 2003 г.** в Албания членовете на мрежата на национални асоциации на местните власти в Югоизточна Европа (NALAS SEE Network) по покана на Албанската асоциация на местните власти ще се съберат да обсъдят програмите на донорите в региона за развитие на местната демокрация в региона. Проявата се финансира от Швейцарското правителство.

ИНТЕГРАЦИЯ НА ЧУЖДЕНЦИТЕ И УЧАСТИЕТО ИМ В ЖИВОТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ГРАДОВЕ

Град Щутгарт и Конгресът на местните и регионални власти в Европа (CLRAE) организират на **15 и 16 септември 2003 г.** конференция на тема „Интеграция на чужденците и участието им в живота на европейските градове“. Целта на форума са: да подкрепи обмяната на опит и диалог между европейските градове в сферата на интеграция и участие на чужденци; да иницира създаването на мрежа на европейски градове, които да си сътрудничат по темата; да приеме Наръчник за местни власти относно местни консултативни структури, предложени от Конвенцията за участие на чужденците в живота на европейските градове на Съвета на Европа от 1992 г.; да приеме декларацията относно „местните политики за интеграция в Европа“.

ИНСТРУМЕНТИ ЗА УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА МЕСТНИТЕ ПУБЛИЧНИ УСЛУГИ

На **18 и 19 септември 2003 г.** в Талин, Естония, ще се проведе годишна среща на Европейската мрежа на обучаващите организации за местни и регионални власти (European Network of Training Organizations for Local and Regional Authorities - ENTO) и семинар, посветен на подобряването на публичните услуги, предоставяни от местните и регионални власти в Европа.

Целта на семинара е да се превърне във форум за задълбочени дебати, обмяна на информация и споделяне на успешни практики. Акцентът ще бъде поставен върху иновативните подходи. Поканени за участие в семинара са ръководители на обучаващи организации, представители на местните и регионални власти на изборна длъжност, професионалисти практики. В семинара могат да участват както членове, така и нечленове на ENTO.

4-ТИ ФОРУМ НА ГРАДОВЕТЕ И РЕГИОНИТЕ В ЮГОИЗТОЧНА ЕВРОПА (ДЕСЕТИ ИКОНОМИЧЕСКИ ФОРУМ)

На **22 и 23 септември 2003 г.** в Приедор, Република Сръбска, Босна и Херцеговина, Конгресът на местните и регионални власти в Европа (CLRAE) в рамките на Пакта за стабилност организира Форум на градовете и регионите в Югоизточна Европа, чиито основни цели са: да изследва завръщането на бежанците в Югоизточна Европа и ролята на местните и регионални власти в процеса в рамките на трансгранично сътрудничество; да анализира положителните и отрицателните въздействия на приватизацията в Югоизточна Европа, както и борбата с корупцията и организираната престъпност, безработицата и сивата икономика; да установи конкретни партньорства между градове и региони от Югоизточна Европа и други европейски местни и регионални власти, членове на които да бъдат и представители на малки и средни предприятия.